

I. Determinaziuns generalas.

Art. 1

Canalisaziun publica.

La vischnaunca eregia e mantegn il necessari stabiliment public per la deflusiun e purificaziun d'auas ord baghetgs e schoschoms publics e privats.
Las singulas parts da quei stabiliment vegnan eregidas secund la necessitad ed interess general.
La cumpatenza per l'erecziun da conducts da canalisaziun publica schai els mauns dalla radunonza communal.

Art. 2

Proprietad.

- a) Tuts conducts ed indrezs principals da canalisaziun vegnan eregi e manteni entras la vischnaunca. Las lingias principalas cun tut ils schachts da vias e da plazzs communalas ein proprie - tad communal.
- b) Perencunter ein las lingias lateralas tier ed en schischoms e baghetgs, incl. la colligiaziun cun la lingia principal, ed il schacht da controlla, proprietad privata.

Art. 3

Conducts ed indrezs.

Tuts conducts ed indrezs publics han da vegnir exequi tenor las prescripziuns legalas. Els duein ton sco pusseivel vegnir tschentai sin terren public.
Sto in conduct public traversar schischoms privats, ein ils proprietaris obligai da vertir la traversada encunter ina in - demnisaziun commensurada. En cass da dispeta vegn l'indemnisa - ziun fixada dalla cummissiun d'expropriaziun. Duessan ils basegns dil sulom, suttamess a grevezias, semidar pli tard, per semeglia a caschun d'ina surbaghegiada, sto il conduct vegnir spustaus sin donn e cuost dalla vischnaunca.

Art. 4

Organisaziun e survegilonza.

Erecziun, menaschi e manteniment digl entir stabiliment stat sut survegilonza dalla suprastonza communal, ch'ei cumpatenta da prender tuttas mesiras necessarias per mantener bien uorden, seigi quei cun risguard sil cundrez sco per il menaschi.
A sia disposiziun stat il survegilader da canalisaziun, che vegn elegius mintga 2 onns dalla radunonza da vischnaunca.

II. Colligiaziun da baghetgs e schischom.

Art. 5

Obligaziun tier colligiaziun.

Tuts baghetgs, priu ora baghetgs d'agricultura, che sesanflan el circuit dalla reit da canalisaziun publica ein da ligiar sutteran cun tala. Mintga lingia da canalisaziun privata duei haver in schacht privat da controlla avon il baghetg, sche pus - seivel sin terren privat. La dimensiun dallas lingias privatas sto esser min. 15 cm. Igl ei scumandau da menar lingias priva - tas en schachts da vias e da plazzs communalas. En cass da dubis decida la suprastonza communal, prendent mintgamai dueivel risguard sillas relaziuns existentas.
Il punct da colligiaziun fixescha la suprastonza communal.

Art. 6

Deliberaziun
dalla
colligiazium.

Schischoms e baghetgs da menaschis agricols vegnan buca colligiai cun la canalisaziun publica. La dischmessa dallas auas piarsas, puschina, deflusiuns da silos e.a.v. sto succeder tenor las le - schas e prescribziuns cantunalas en vigur.

Art. 7

Dretg per
conducts.

Vulan singuls u plirs proprietaris da schischom ereger conducts da canalisaziun e colligiazium, seigi quei sin lur terren u jester, han els da procurar avon che dumandar la lubientscha dalla supra - stonza communal, che tuttas damondas d'erecziun, manteniment ed en special la lubientscha per astgar menar conducts tras terren jester, seigien sclaridas legalmein. Il dretg d'astgar ereger conducts tras schischom jester sedrezza tenor art. 691 e suandonts CCS. Ils proprietaris da conducts privats da canalisaziun e colligiazium ston schar duvrar era auters proprietaris da sulom il conduct encunter ina indemnisaziun commensurada.

III. Procedura da lubientscha e controlla per conducts privats da canalisaziun e colligiazium.

Art. 8

Damonda da
lubientscha.

Scadina erecziun da conducts privats da canalisaziun e colligiazium cun la canalisaziun publica, basegna la lubientscha dalla supra - stonza communal. Talas damondas ein da far en scret cun aschuntar ils necessaris plans e documents, che dattan sufficientamein sclariment sur dallas lavurs prevedidas e digl adempliment dallas prescripziuns digl art. 7

La suprastonza communal examinescha la damonda e dat la lubientscha en scret, aschilunsch che la damonda corispunda a present reglament. Culla lubientscha per la colligiazium cun la canalisaziun publica, vegn fatg enconuschent la taxa da colligiazium, quala croda dal mument dalla colligiazium en favur dalla cassa communal Siat. Cullas lavurs prevedidas astga buca vegnir entschiet avon che la lubientscha seigi dada.

Midadas da plans approvai ston danovamein vegnir presentadas alla suprastonza communal per l'approbaziun.

La lubientscha dada scada aschilunsch ch'ei vegn buca entschiet cullas lavurs da constrocziun enteifer 1 onn.

Art. 9

Controlla.

Avon che conducts astgan vegnir cuvretgs, ston tals vegnir controllai e mesirai en dalla suprastonza ni dalla persuna uffiziala fixada dad ella, resp. dil planisader. Ils cuosts per mesirar en ils conducts e cumplettar ils plans da cataster canalisaziun, van entira - mein sin quen dil possessur dils conducts.

Ils conducts duein vegnir curclai cun bien material.

IV. Natira d'auas piarsas.

Art. 10

Auas piarsas.

Sut l'expressiun d'auas piarsas en senn da present reglament, ca - pesch'ins tutt'aua duvrada e buca duvrada che croda giud terren ed ord baghetgs.

Art. 11

Restricziun
dil dretg
da diever.

Auas piarsas che vegnan menadas ella canalisaziun publica ston esser da natira, ch'ellas donnegieschan ni las parts dil conduct ni engrevieschan u pericliteschan il menaschi da canalisaziun e serenera. Igl ei scumandau da menar direct ed indirect sequenta materia ella canalisaziun publica:

- a) Gas e vapurs.
- b) Materia tursesgada, explosiva u radioactiva.
- c) Material da tuffien mulestus.
- d) Puschina ord closets senza cundrez da derschentar, direct ord nuegls e lidimès, deflusiuns da silos etc.
- e) Materia groppa, che savess stuppar il conduct sco per ex. sablun, rumien, curdemis da cuschina, lumpas, bitums, catram etc.
- f) Liquids d'acid ed alcali en concentraziun nuscheivla.
- g) Tuttas sorts d'ieli e grass.

En cass da dubis sa la suprastonza decider sin fundament d'ex - pertisas.

Auas schubras per ex. auas da tetgs e.a.v., duein sche pusseivel buca vegnir menadas ella canalisaziun publica, mobein duei vegnir duvrada per els Orts.

Las stipulaziuns dallas leschas cantunalas e federalas concernent il schurmetg dallas auas e digl ambient ein resalvadas.

Art. 12

Serenera
ASA - Sablun
Rueun.

La canalisaziun publica meina el' "ASA - Sablun" a Rueun, nua che l'aua vegn purificada.

Las vischnauncas associadas a quella serenera regleschan comunablamein la survigilanza e menaschi dalla serenera.

Art. 13

Auas d'indrezs
industrials.

Auas piarsas ord fabricas e menaschis industrials astgan vegnir menadas ella canalisaziun publica mo aschilunsch ch'ei nescha negin donn ordlunder.

Art. 14

Dischmessa
d'auas senza
canalisaziun
publica e
serenera.

Nua che auas piarsas san ord motivs technics ni auters, buca vegnir menadas ella canalisaziun publica, ed entras leza ella serenera, sto quell'aua vegnir dischmessa tenor las prescripziuns cantunalas per il schurmetg d'auas e digl ambient.

Ils cuosts per ina tala dischmessa d'auas piarsas van entiramein a quen dil petent.

Art. 15

Exclusiun
dalla
responsabladat.

La vischnaunca e ses organs san buca vegnir fatgs responsabels per indrezs e conducts privats che funcziuneschan buca ed en special buca per donns caschunai entras conducts privats. Erecziun, manteniment e purificaziun d'indrezs e conducts privats ein caussa dils proprietaris e van entiramein a cuost da quels. Defects ein da reparar dil privat schi spert sco pusseivel, e quei entiramein sin cuost dil privat.

V. Taxas.

Art. 16

Finanziaziun. Per financiar ils stabiliments da canalisaziun ed serenera cun ils cuosts da menaschi leutier, impona la vischnaunca taxas. Quellas astgan vegnir duvradas mo per incumbensas corrispudentas, resalvau art. 23

L'erecziun da conducts ed indrezs tenor art. 2 a) ed art. 12 vegnan finanziari entras:

- a) Las taxas unicas da colligiaziun, ch'ils proprietaris da baghetgs e schischoms han da pagar.
- b) Subsidis dil cantun.
- c) Credits da vischnaunca (per la prefinanziaziun).

Ils cuosts annuals da manteniment, amortisaziuns e menaschi, vegnan finanziari entras:

- d) Las taxas annualas da diever (taxa fundamentala cun la taxa d'utilisaziun) ch'ils gudiders han da pagar.

Art. 17

Taxas da colligiaziun. Per la colligiaziun alla canalisaziun publica cun serenera paga il colligiader ina taxa unica, calculada sin fundament dalla valeta da construcziun nova dalla segirada ufficiala da baghetgs (senza terren).

- a) Quellas taxas muntan per casas, habitaziuns, ustrias, stizuns, luvratoris, garaschas e, a. v. sin 2,5%
- b) Vegn la valeta da construcziun nova dalla segirada da baghetgs augmentada entras reconstrucziun totala suenter destrucziun totala, croda ina taxa corrispudenta dall'entira differenza dalla valeta nova.
- c) Vegn la valeta da construcziun nova dalla segirada da baghetgs augmentada entras reconstrucziun parziala, engrondaziuns ni autras midadas internas ed externas, croda ina taxa corrispudenta da 80% dalla differenza dalla valeta nova.

Art. 18

Taxas da diever (utilisaziun). Las taxas annualas d'utilisaziun tenor dumbrader d'aua vegnan calculadas sco suonda:

- a) Per casas, habitaziuns, ustrias, stizuns, luvratoris, garaschas e, a. v. mintgamai ina taxa fundamentala da Fr. 100.-- / per habitaziun resp. unitad. Quella taxa fundamentala ei da pagar en mintga cass, senza risguard sin l'aua duvrada ni da l'occupaziun dil baghetg.
- b) Taxa da diever (utilisaziun) tenor dumbrader d'aua per baghetgs e unitads da baghetgs sco suranumnau:
Per aua duvrada tenor dumbrader = Fr. 0,90 / m³
- c) Nua ch'ei exista buca in dumbrader d'aua, ei la suprastanza com - munala cumpatenta da fixar la necessaria taxa da diever (utilisaziun) a norma dil stabiliu.

X Conclusiun per movent d'igl ann 1999
alla rad. com. dils 22. 10. 99

Art. 19

Deliberaziun
dallas taxas.

Dallas taxas da colligiaziun ein deliberai:

- a) Tut ils baghetgs communals, sco la casa da scola e.a.v.
- b) La baselgia, capluttas, casa parvenda e.a.v.

Dallas taxas da diever (utilisaziun) ein deliberai:

- c) La casa da scola (aschilunsch ch'ei setracta dil diever da scola e uniuns indigenas).
- d) La baselgia parochiala e las capluttas.

Art. 20

Cundiziuns
e termin da
pagament.

Dalla taxa da colligiaziun, calculada dalla vischnaunca provisori-
camentein, vegnan 90% tschentai a quen al colligiader cun la lubien -
tscha da baghegiar, pagabel enteifer 60 dis netto dapi la comuni -
caziun. La taxa definitiva da colligiaziun vegn fixada e tschen -
tada a quen al colligiader, schispert ch'il schazetg official dalla
segirada da baghetgs ei avon maun, pagabel enteifer 30 dis netto.

Per l'utilisaziun dalla canalisaziun ed serenera (taxa fundamentala
e da diever resp. utilisaziun) vegn tschentau quen annualmein al
gudider cul quen communal, pagabel enteifer il termin indicaus sil
quen communal.

Art. 21

Reclamaziuns.

Reclamaziuns concernent las taxas d'utilisaziun dalla canalisaziun
ed serenera san vegnir acceptadas mo enteifer il termin indicaus
sil quen corrispudent.

Art. 22

Dretg da
pègn.

La vischnaunca ha il dretg legal da pègn el senn digl art. 162
dalla lescha d'introducziun al CCS per tuttas taxas.

Art. 23

Ulivaziun.

En in cass d'in surpli resp. da meins dils cuosts da menaschi per
canalisaziun ed ASA resp. aquaduct, tenor las taxas stipuladas,
san las entradas dallas taxas annualas da diever resp. d'utilisa -
ziun (taxa fundamentala e d'utilisaziun) vegnir repartgidas
tenor basegns sin ils contos canalisaziun ed ASA resp. d'aquaduct.

VI. Determinaziuns penalas.

Art. 24

Cuntravenziuns
e castitgs.

Cuntravenziuns al present reglament vegnan punidas dalla supra -
stonza communal cun castitgs tochen Fr. 10'000.--.

La suprastonza communal pretendia plinavon, ch'il surpassader
elimineschi immediat ils implonts e indrezs che van encunter las
determinaziuns da present reglament. Eventuals donns caschunai
ha il surpassader da recuvierer entiramein.

Casamai sa la suprastonza communal, suenter visada en scret senza
success schar eliminar ni remediar implonts ed indrezs buca ad -
missibels, entiramein sin cuost dil surpassader.

VII. Mieds legals.

Art. 25

Recuors. Recuors encunter decisiuns e disposiziuns dalla suprastonza communal a ein d'inoltrar enteifer 20 dis sunter la communi - caziun en scret alla dertgira administrativa dil cantun GR.

VIII. Determinaziuns finalas.

Art. 26

Excepciuns. La suprastonza communal sa lubir excepciuns concernent il present reglament en cass specials. In dretg sin excepciuns exista denton buc. Las leschas federalas e cantunalas restan resalvadas.

Art. 27

Directivas. Per cass che quest reglament preveda neginas prescripciuns, valan las suandontas directivas e normas:
Las directivas VSA (uniun svizra dils specialists d'aua piarsa / Verband Schweiz. Abwasserfachleute) e las directivas per implonts d'aua piarsa dall'uniun svizra da stagners ed installaturs.

Art. 28

Extensiun. Quest reglament vala per il territori ella zona da baghegiar sco per igl ulteriur territori communal.

Art. 29

Execuziun. La suprastonza communal ei cumpatenta da decretar las necessarias stipulaziuns executoricas tier present regulativ.

Art. 30

Revisiun. Present reglament sa da tut temps vegnir revedius parcialmein ni entiramein entras la radunonza da vischnaunca.

Art. 31

Entrada en vigur. Il present reglament entra en vigur cun l'acceptaziun entras la radunonza communal. Cun l'entrada en vigur da quest reglament, vegnan tuttas determinaziuns precedentas concernent la canalisaziun ed ASA annulladas.

Aschia concludiu alla radunonza communal dils 13. da matg 1988

Il president communal: Depuoz Alfons

Igl actuar:

Cavigelli Gregori

